

Turai Hírlap

KÖZÉLETI HAVILAP

1991. FEBRUÁR

Ezredév

Végéhez közeledik az emberiség történetének talán legdrámaibb évszázada. Ebben egyetlen nemzedék többet élt meg — és tapasztalt —, mint az előző korok nemzedékei együttesen. A példátlan technikai fejlődés mellett, komolyak a morális veszteségek. Talán ezért lettünk pesszimisták, s talán kissé cinikusak is.

Sokszor kellett újrakezdenünk a romokból, a semmiből, s hányszor láttuk munkánk és reményeink hiábavalóságát.

Először csak óvatosabbak lettünk, aztán kétkedők. Vannak akik csak illúzióikat veszítették, vannak akik hitüket és kedvüket. Elbizonytalanodtunk, már nem bízunk sem másokban, sem önmagunkban. A reményt és önbizalmát veszített ember (és társadalom) a nehézségeket felnagyítva látja, s nem azok leküzdését célozza meg, sőt a segítőkézség, tenniakarás mögött is sandaságot feltételez. Bezárul, megbénul és le-targiába esik. A lelkekre rátelepszik a szorongás, a félelem.

A közvéleménykutatások adatai szerint a magyarok többsége igen sötéten látja a világ helyzetét s ezen belül — különösképpen — hazánk kilátásait. Az évtizedeken át ráncskényszerített kincstári „hurra” optimizmusnak ez a börtje. Problémáink jelentős része eddig is megvolt, legfeljebb nem volt szabad beszélni rólunk, s most egyszerre szakadtak nyakunkba a kegyetlen igazságok.

A lefojtott feszültségek most egyszerre törnek a felszínre, ezt a sokkhatást igen nehezen lehet feldolgozni. Nincsenek „fogódzóink” elvesztettük azonosságtudatunkat, tépett gyökerekkel sodor a szél a vágatató időben, az ezredforduló felé.

A gyorsuló idő, változó világunk az elmúlt hónapok alatt is új problémákat vetett fel, s azok most ott sorjáznak régi — megoldatlan — gondjaink mellett.

Átéltük a négy évtizeden át tökéletesnek hirdetett világrend összeomlását néhány hónap alatt. Együtt örültünk a két világrendszer elválasztó falak leomlásának.

Egy ideig egy emberibb, új világ megteremthetőségének bűvöletében éltünk. Újra hittünk abban, hogy az új évezred békével, jóléttel köszönt ránk. Álmunkból gumibotok csattogása, s láncalpak csörgése vert fel: vérző Baltikum, s lángoló olajkutak.

Nálunk béke van..., — persze, mély válság, keserűség és pesszimizmus is. Ez érthető: kisebb lett a zsemle, s vékonyabb a szalámi, (s van akinek szalámi nélkül). Nézzünk körül a nagyvilágban! Nekünk még mindig van veszíteni valónk.

Saját erőnkől kell a jövőbeli, gyorsabb előrehaladás feltételeit megteremteni.

Kormányok jönnek-mennek. A politika változik, mint az időjárás. Derűre-ború, de a magyar nép tehetősége, szorgalma, élni akarása — nemzeti katasztrófák ellenére évszázadokon át — megmaradt. Ezt át kell örökítenünk! Adjunk esélyt a jövőnek, hiszen gyermekeink vannak.

Valószínűleg jó ideig „alagútban” haladunk. Az emberiség, s hazánk jövője is attól függ, hogy visszatalálunk-e azokhoz az alapokhoz, melyeken az emberi civilizáció nyugszik.

Kálna Tibor

TAPASZTALATAIM A JEGYZŐI SZÉKBŐL

TISZTELT OLVASÓ!

Gondolom sokukban felmerülhet, mit lehet mondani, mit lehetett tapasztalni ilyen rövid idő alatt, mint ami mögöttem van. De ha az élettapasztalataimat és néhány önkormányzati elképzelést is figyelembe veszek, már van mondanivalóm.

Első amiről szólni kívánok az az önkormányzati testületi munka. Véleményem szerint ez úgy érzelhető, hogy a képviselők átérzik mit vállaltak és felelősséggel ennek meg akarnak felelni. Bizonyítom ezt azzal is, hogy testületi üléseiket a kötelezőn túl is — minden hónapban — megtartják, teljes létszában meg is jelennek és aktívan részesei a tárgyalási témáknak. Munkaprogramok alapján bizottságokban dolgoznak érzékeltesképpen ebből is bemutatnék néhány példát.

A Szociális-bizottság tervezi, hogy teljes körű vizsgálódást tart a rászoruló segélyezettek megnyugtatóására. E témában a lakossághoz fordulnak, kéri jelezzék felénk azokat, akikről a rászorultságot illetően ismereteik vannak és tudják, hogy nem részesülnek segélyben. De itt rögtön meg kívánom jegyezni, senki ne gondoljon arra (mert a napokban rengeteg ilyen igény volt), hogy segélyt semilyen címen nem tudunk kifizetni. Vagy nézzük a Pénzügyi-, a Fejlesztési Bizottság kezdeményezéseit. Készül az 1991 évre szóló költségvetésünk. E költségvetés tárgyalását e hó 25-én tartja az Önkormányzati Testület. Hogy a fejlesztési elképzelésekhez ismereteik legyenek, a fejlesztendő területeken személyes tapasztalatszerzés céljából megjelentek.

Megtekintették továbbá a kisajátításra váró területeket, bár itt is megjegyzem, hogy a korábbi eljárástól eltér a mai kisajátítási eljárás, ezért időigényesebb is, hiszen csak a köztársasági megbízott folytathatja le a mi javaslatunkra.

Foglalkoznak és kéri a lakosság javaslatait utcanevek megváltoztatására, vagy új utcaelnevezésekre.

Folytathatnám a sort egyébként egy igen tekintélyes bizottság munkájával, az Oktatási Bizottsággal, de mivel ez a téma későbbi időpontban kerül az önkormányzati testület elé, lesz még módunk az itt jelentkező problémákról beszélni. Ugyancsak egy későbbi időpontban — bár sokáig nem húzhatjuk a témát — nyilatkoznunk kell a helyi adók bevezetéséről, de véleményem szerint ez is hosszabb cikket igényel.

Hogy ezek után még mit, s miket tapasztaltam, olyat is miket a lakosság saját könnyelműségével követ el. Néhány példa: jogorvoslati lehetőség miatt felkerestek olyan adás-vételi szerződéssel, amit saját maguk készítettek el és sem tartalmilag, sem formailag a jogi előírásoknak nem felel meg. Sajnos volt olyan panaszos is, aki egy ingatlan adás-vételi szerződését kis alakú kockás füzetben készítette el és még pénzáradást is eszközölt, amiről nem állapítható meg, hogy előlegként, vagy foglalóként került átadásra, ugyanis mindegyiknek más-más jogkövetkezménye van, — (sőt a később beszerzett telekkönyvi kivonatból az is kiderült, hogy az eladónak hivatalosan nem is volt a tulajdonában) — amit polgári peres eljárással is nehéz tisztázni. Ebből a hivatalnak nem áll módjában beleavatkozni.

Ezért kérem a lakosságot, hogy jelentős igazgatási eljárási ügyben, ha nincs más módja kérdezzen, keresse hivatalunkat előre, amikor még van lehetőségünk tanácsot adni.

Vannak olyan eljárást igénylő ügyek, melyekben adhatunk segítséget pl.: birtokviták, szomszédviták.

Saját hivatali életünkkel is szeretnék röviden foglalkozni. A hivatal szervezeti rendje kialakult, hamarosan szándékozunk kialakítani egy félfogadási időrendet, amivel elérnénk, hogy az ügyfél akkor jöjjön mikor félfogadás van, az ügyintéző pedig köteles ezen a napon benntartózkodni. Ezen ügyfél-fogadási renddel tehát foglalkozunk, kérjük a lakosság ilyen irányú javaslatát, mert a jelenlegi követhetetlen, zavaros, sok az üresjárat a lakosság részéről, és mégkevésbé tudnak a hivatal dolgozói a területeken megjelenni, akár kereskedelem, környezettanulmány vagy egyéb hivatali ügyintézés érdekében. A rendszertelenségnek is köszönhető talán, hogy közterületeink, játszótereink, de még a temető is olyan, amilyen, holott örömmel tapasztaltam, hogy van Turán egy jó ízlésű lakosság, akinek öröm az udvarára betekinteni, vagy a házát szemrevételezni.

Ami itt időnként keserítő, hogy a szomszédjog elég sokszor csorbát szenved.

Ezek után a Tisztelt Olvasóra bízom, értékelje a fentieket és döntse el, hogy tekinthető-e ez tapasztalatnak.

Dr. Bozsik József
jegyző

A turai kastély rövid története

Az 1883-ban Ybl Miklós tervei alapján neoreneszánsz stílusban elkészült kastélyt Schossberger Viktor báró építtette. Célja az volt, hogy legyen a turai birtokon — a kor divatja szerint — nyári tartózkodásra egy vadászcastély.

Néhány évig, 1944 november 19-ig a báró lánya lakott benne. November végéig német, majd orosz főhadiszállás, ezt követően orosz katonai kórház működött az épületben. Ezután a kastély másfél évig üresen állt. Ezen idő alatt a berendezési tárgyait teljesen széthordták.

A család többé nem tért vissza Magyarországra. A báró és felesége rövidesen, fiuk 1945-ben hadifogságban meghalt. Lányuk egy skót herceghez ment férjhez, lányuk született, de már ők sem élnek. A kastélynak nincs örököse.

1946-ban állami tulajdonba vették az épületet és az általános iskolát költöztették be, amely 1973-ig működött itt, de az épület életveszélyessé vált. 1973-tól 1980-ig a kastély községi tanács kezelésében volt. Ezen idő alatt állagmegóvás nem történt.

Felmérés alapján, 1980-ban a kastély felújítása 200 millió forintba került volna, amit a községi tanács nem tudott előteremteni. Ezért 1980 december 15-vel a kastély és a park egy részének kezelési jogát átadta a Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalatnak.

A Vállalat kötelezte magát, hogy az épületet 10 éven belül helyreállítja. A részletes kiviteli terv 1984-ben készült el. Célja a Schossberger-kastély alkotóházzá alakítása volt, az acaihhoz hasonlóan.

A munkálatok elkezdődtek, de 1987-ben a Vállalat pénzügyi lehetőségei beszűkültek. Ezután csak apróbb állagmegóvási munkákat végeztek.

1988 november 23-án a strand és a park nagy része is átkerült(!) a Lapkiadó kezelésébe. A parkból a gyermekorvosi rendelő és területe, az Általános Iskola és területe valamint a gyakorlati kert maradt a Tanács kezelésében.

(1980-tól a Lapkiadó telekhasználati díjat fizetett! 1980-ban 6 havi külön bérleti szerződéssel 928 432,— Ft-ot utaltak át a turai Tanácsnak. 1981-85. XII. 31-ig a megyei Tanácsnak kellett az összeget átutalni. 1986-87 évre a megállapított területhasználati díj: 576 216,— Ft/év, 1988-90 évre pedig

910 773,— Ft/év. Ebből eddig a Lapkiadó 3 220 255,— Ft-ot utalt át a turai Tanácsnak. A fennmaradtó 1 592 928 Ft, bérleti díj még nem került átutalásra!

Ezután merült fel a kastély értékesítésének igénye.

A kastélyt sokan megtekintették, de megvásárlását csak az indiaiak gondolták komolyan. A Lapkiadó Vállalattal folytatott tárgyalásuk során, 1990 év közepén vételárként 1,7 millió dollárt, azaz 108 millió forintot helyeztek letétbe Magyarországon.

Az eladás jóváhagyása előtt az Állami Vagyongymökség elfogadta az akkor megalakult önkormányzat érveit és szerződő félnek tekintette...

Többszöri egyeztetés után az önkormányzatnak 25%-ot sikerült megszerezni a 108 millióból. Ebből a 20%-ot a Lapkiadó az összeg átutalása után 15 napon belül köteles az önkormányzatnak átutalni. A fennmaradó 5%-ot pedig 1991 december 31-ig utalja át.

Felhasználásáról az önkormányzat fog majd dönteni. Várjuk a szerződés teljesítését.

A kastély állapotát nézve ez egy olyan lehetőség — talán az utolsó —, amellyel a végső pusztulástól menthetjük meg nemzeti értékünket.

Találkoztunk az idiai cég képviselőivel, akik a következő tájékoztatást adták:

200 millió dollárt fognak beruházni. A Műemlék Felügyelőség előírásait figyelembe véve, a kastély külsejét az eredeti terv szerint fogják helyreállítani.

Belsejében szálloda kerül kialakításra, indiai stílusban. A melegvizet saját kútról — fúrással — kívánják hasznosítani. A kastélypark általuk megvásárolt részét körülkerítik. Számítanak a turaiak megértésére és segítségére, mivel a szálloda a községben új munkahelyi lehetőségeket is teremt. Harminc munkahelyre keresnek majd megfelelő szakembereket.

Varju Mihály

A hónap egyházi ünnepei

Február 2. Jézus bemutatása a templomban

Gyertyaszentelő Boldogasszony

A zsidóknál volt egy törvény, mely szerint minden elsőszülött fiúgyermeket 40 napos korában be kell mutatni hálából Istennek. Mária és József is ennek az előírásnak tett eleget, amikor Jézusért áldozatot mutatott be a templomban. Vagy ahogy a Szentírás írja: „... Jeruzsálembe vitték, hogy bemutassák az Úrnak...”

Templomainkban ezen a napon áldjuk meg a gyertyákat, ami a hit fényére, a hit viláosságára emlékezteti a hívőket.

Gyertyaszentelő Boldogasszonynak is hívjuk mi magyarok, Szűz Mária iránti tiszteletből, szeretetből.

Február 3-án emlékezünk meg **Szent Balázs püspök** vértanúról, akit az Egyház, csodálatos gyógyításai miatt a torok baj ellen védő szentként tisztel. Balázs-áldásnak nevezzük azt a templomi szertartást, amikor a pap megszentelt gyertyával áldást ad, a vértanú püspök közbenjárását kéri a jelen lévő hívőkre, őrizze meg őket a torok és minden más bajtól.

Február 13. Hamvazószerda. A nagyböjt kezdete

Az egyházi élet közkezdvelt szentelménye a hamvazkodás. Bűnbánó lelkülettel állunk az oltár elé, hogy a pap hamuval keresztet rajzoljon homlokunkra, és figyelmeztessen bennünket: jusson eszedbe ember, hogy porból vagy és visszatérsz egykor a föld porába! Ezzel a nappal záródnak a farsangi vidámságok. Ezután a hitét komolyan gyakorló hívő ember, húsvétig nem vesz részt zenés, táncos rendezvényen, hogy a nagyböjti időben még fokozottabban mélyüljön el Krisztus kínszenvedéseinek titkáiban.

Nagyböjt: Hamvazószerdától húsvétig tart.

A szent negyvennapnak két jellegzetessége van: előkészít a keresztségre, vagy emlékeztetünkbe idézi azt, továbbá, hangsúlyozza a töredelmes lelkületet. Ezek révén jól előkészíti a húsvéti misztérium ünneplésére a hívőket, akik Isten ígését nagyobb buzgósággal hallgatják és több időt fordítanak az imádságra.

Barcsi Zsolt

A turai szociális otthon néhány figyelemre méltó adata

Szép magyar nyelvünkben teljes polgárjogot nyert a „szociális” szó.

Szociális háttér, szociális segély, szociális védőháló, szociális ..., - szociális otthon.

Magyarra így fordíthatnánk: társadalmi; közösségi; jóléti.

A Tura, Ságvári út 62. számú ház kapuján ez áll:

Időskorúak Szociális Otthona.

Elgondolkodtató cím, ha behelyettesítjük a „szociális” szót — valamely magyar megfelelőjével.

Az egy udvaron lévő 3 épületben 65 lakó él. A férőhelyek száma is ennyi.

22 férfi lakja az egyik házat, a másik két épületben összesen 43 nő kapott helyet.

Nemcsak idősek, hanem rászoruló fogyatékos emberek is élnek itt. Ők jócskán javítják az átlagéletkor, általában 40 év körüliek.

Tiborcz Györgyné a legkorosabb lakó, 96 éves, Aszódról került az otthonba.

A férfiak mindegyike saját jogon nyugdíjas. A nők fele saját, fele özvegyi jogon.

Nyolcan nem rendelkeznek semmilyen jövedelemmel, ketőnek a hozzátartozók fizetik a havi 2 070,— Ft gondozási díjat, hat lakót az intézmény tart el.

(Az időskorúakról való gondoskodás állami feladat. Az állam óriási összegeket fordít erre a célra. Egy szociális otthoni lakó eltartása havi 11 000,— Ft-ba került 1990-ben, a befizetett 2 070,— Ft-tal szemben.)

A turai otthon lakói többségében 4 ágyas szobákban laknak, de van 2-3 és 5-6 ágyas szoba is.

4 fürdőszobájuk van.

100 fő étkeztetését tudná megoldani a jól felszerelt konyha, és a nagy tapasztalatokkal rendelkező (5 fő) konyhaszemélyzet. Kb. 15 — a faluban élő — idős ember étkeztetéséről is tudnának gondoskodni (szociális étkeztetés keretén belül), de csak 6 igénylő van.

11 gondozónő (7 szakképzett) foglalkozik közvetlenül a lakókkal.

Különösen sok feladatot jelent az állandó fekvő betegek ellátása. Ők 20—25-en vannak. A nővérek gyógyszereznek, injekciónak, sebet kötöznek, ápolnak, követik Dr. Vészi Zsuzsanna utasításait, tanácsait.

És ami talán még ennél is fontosabb: jó szóval segítik elviselni az öregség néha-néha nehéz napjait.

Csatóné Kerek Erzsébet otthonvezetői munkáját összesen 25 dolgozó segíti.

Az otthon jórészt önellátó. Jelenleg 11 sertést tartanak és konyhakertjük is van. Pénzjutalmat kap, aki rendszeresen

segít a házkörüli munkában, de az egészségesek és hozzátartók enélkül is szívesen dolgoznak a környezetért.

Szép a ház, gondozott a park: a lakók és személyzet öröme-re.

Az otthonban élők bármikor meglátogathatják a hozzátartozók. Sokukhoz ritkán jönnek 3-4-hez soha...

Barátságok alig szövődnek az idősök között. Elsősorban a nővérekhez kötődnek, ők jelentik a támaszt, az ő szeretetük számítt.

Legnehezebb a beilleszkedés időszaka, ekkor a lélek gondozása a legfontosabb.

Az otthon vezetője havonta beszéli meg a gondozónőkkel a mentálhigiénés gondokat. Ilyenkor új meg új stratégiák épülnek az emberi lélek „karbantartása”, gyógyítása érdekében. (Egy szakképzett gondozónő 9—10 000,— Ft-ot keres havonta, éjszakai pótlékkal együtt...)

Sok színes program teszi derűssé az élet alkonyát.

Legizgalmasabbak az üdülés, kirándulás előtti készülődés napjai, az utazás, a látvány.

Nem kevésbé emlékeztetnek a házban belüli összejövetelekre: a közös farsangi, szüreti mulatságok, szalonnasütések, közös vacsorák — a régi idők, elmúlt élet emlékeinek felidézésével, nótázással, versmondással. Csendes szórakozást biztosít az 1000 kötetes saját könyvtár, és a szép számú napilap, folyóirat.

Csendes elmélyülésre készítetnek az ünnepek. Egyházi ünnepen misét hallgatnak a lakók. Ilyenkor — 1 órára — templommá alakul át a tágas ebédlő.

A turai szociális otthon felügyeleti szerve jelenleg a Gödöllő Városi Polgármesteri Hivatal. A beutalások sorrendjét a Pest megyei Eü. Osztály állapítja meg.

A helyi Önkormányzati Képviselőtestület 1991. január 28-i ülésén tárgyalta a szoc. otthon Önkormányzathoz való csatlakozásáról.

A Testület Csatóné Kerek Erzsébet segítségével mérlegelte a csatlakozás következményeit és az ezzel járó feladatokat.

A képviselők úgy gondolják, jó az, ha egy falu törődik öregjeivel...

Igaz, az otthon továbbra is a jelenlegi körzetből fogadná lakóit, de minden bizonnyal előnyt élveznének az egyedül maradt turai időskorúak.

Áldozatos munkát végez, aki emberekért dolgozik.

Különszolgálatot érdemel, aki az öregek életét teszi könnyebbé...

A Ságvári úti ház 40 évvel ezelőtt kórház volt.

Nehéz lenne eldönteni, melyik feladat nehezebb...

Erdélyi Ágnes

Szociális gondoskodás helyzete községünkben és elképzelések a lehetőségeken belül

A szociális gondoskodás az egészségügyi gondoskodáson túl, magában foglalja a nem munkabér jellegű, természetbeni vagy pénzbeni juttatásokat.

A lakosság körében e témában több zavaró tényező van,

nevezetesen, ki az, aki jogosult a juttatásra (segélyre), valamint hogy erre a fedezetre, a pénzforrás miből biztosított.

A segélyezésekre felhasznált, felhasználható pénzfedezetet központi költségvetésből kapta a tanács, majd a polgár-

mesteri hivatal, aminek a felhasználása e célokat hivatott szolgálni.

A lehetőség anyagi része sajnos kisebb, mint amilyen igény segélyezésre jelentkezik.

Az 1990-es évre a tanács központi juttatás alapján a pénzforgalmi tervében 1994 eFt-ot állított be segélyezésre, majd az évközi áremelések miatt, pótlólag a szintentartás érdekében 640 eFt központi juttatás történt. Ezen összegeket kellett, illetve lehetett felhasználni szociális segélyezésre 1990-ben. Az 1991-es évben segélyezésre felhasználható pénzeszköz nagyságrendje konkrétan még nem ismert, hiszen az ezévi költségvetést a képviselőtestület a február végi testületi ülésén véglegesíti. A sajnálatos életkörülményromlás következtében úgy érezzük, ebben az évben sem lehet kevesebb összeget felhasználni erre a célra, de vajon lehet-e garancia, hogy mindez feltétel nélkül biztosított, az egyre romló gazdasági körülmények közepette.

A szociális gondoskodás területén az emberséges ügyintézés fokozottabban igény, mint bármikor korábban volt. A polgármesteri hivatal dolgozóinak alapvető feladata a humánus munkavégzés, hiszen egy tisztességes útbaigazítás, egy szíves panasz-meghallgatás, sokszor többet ér az érintett fél részére, mint egy kiutalt pénzösszeg. A hivatali ügyintézői e feladatokat emberségesen végzik és természetesen az igény, hogy ez így legyen a későbbiekben is.

Milyen címen és ki az, aki jogosult a jogszabályok alapján, illetve a bizottság elbírálása szerint szociális segélyezésre?

Segélyezésre jogosultak azok a kiskorúak, akiknek a nevelése, fejlődése veszélyeztetve van, anyagilag, mintegy 30 gyermek esetében.

Veszélyeztető tényezők:

- a családtagok *önhibáján kívül* alacsony jövedelme
- egészségügyi ok
- lakáskörülmények
- szociális helyzet.

A rendszeres segélyezés mellett, rendkívüli eseti segélyezés is lehetséges, ha a szülő a kiskorú részére szükséges ellátást, időszakosan nem képes biztosítani. Mindkét esetben a segély legkisebb összege gyermekenként és alkalmanként a mindenkor családi pótlék fele, ami jelenleg 1 450,— Ft.

A segélyre való döntés előtt be kell szerezni a szülők kereseti igazolását, esetleg orvosi bizonyítványt, valamint mindenek előtt szükséges a környezettanulmány.

Felnőtt szociális gondoskodás lehetőségei:

Rendszeres segélyezés feltétele, nőknél 65, férfiaknál 70 év betöltése, nyugdíj jogosultság meg nem szerzése és tartásra köteles és képes hozzátartozó nem léte. A jogosultság elbírálásának sarkallatos pontja a tartásra köteles megállapítása, esetleges tartási kötelezettségének teljesítésére felszólítás eszközölése.

Ennél a segélyezésnél az idős szülők gyermekei a legtöbb esetben sajnálatos módon szemrebbenés nélkül igazolják, hogy képtelenek szüleiket eltartani. Felmerülhet ebben az esetben a kérdés, vajon a szülő vagyonára sem tartanak igényt a gyermekek és majdan ők is így várják el idős korukban gyermekeiktől a róluk való gondoskodást a rászorultság esetében?!

folytatjuk

Szociális Bizottság

A rosszkedvű forradalom (II. rész)

Szinte kötelező divattá vált az ország helyzetét jóval sötétebbre festeni a valóságnál.

Ez veszélyes játék a tűzzel két okból is:

1. Ha az ördögöt sokat festjük a falra, tényleg megjelenik. Ugyanis tényleg léteznek olyan — bár csekély — politikai erők, melyeknek érdeke a közhangulat romlása, a tömegek kiábrándultságának fokozódása, a reményvesztettség, a pánik, s végül a félelem bénultsága, hiszen számukra ez az ideális „táptalaj”, a természetes „életközeg”.

Névvleg csak a kormányt, a parlamentet, a politikai vezetést támadják, valójában azonban a polgári demokratikus államrenddel állnak szemben (jobbrol vagy balrol, szinte mindegy).

Magától értetődő, hogy a pánik- és hisztériakeltésben azok járnak ez élen, akik maguk is aktívan hozzájárultak az ország jelenlegi súlyos helyzetének kialakulásához. A demagógia „természetrájából” következik, hogy azok próbálnak a szegényedő milliók szőszőlőivá válni, akik ide juttatták őket.

2. Ha az emberek milliói tényleg elhiszik, hogy helyzetük reménytelen, akkor letargiába esnek, és semmit nem tesznek helyzetük jobbítása érdekében, pedig, ha ezt a népet hagynák, képes lenne „kimászni” a még oly mély kátyúból is.

A tömegek hangulatának ilyen mérvű romlásáért természetesen felelősség terheli — elsősorban — az Antall kormányt, de az ellenzéket és a sajtót is.

A parlamenti ellenzék ugyanis nincs felkészülve a kormányzás átvételére. (Ezt olykor elismerik, máskor cáfolják az ellenzéki pártok.)

Nincs olyan csodagyógyszer a válság kezelésére, mely „fájdalom nélkül” gyógyítana.

A kormány bukását az ellenzék inkább csak szavakban kívánja, s ez nem több mint szerepjátszás a tömegek előtt. Egy kormányválság, a jelenlegi helyzetben az ország politikai stabilitásának elvesztését jelenthetné, ami beláthatatlan következményekkel járna. (S ennek még azok sem örülhetnének, akik a kormány bukását kívánják.)

— Egyébként, ha az ellenzék valami módon mégis hatalomra kerülne, rövid időn belül ugyanolyan népszerűtlenné válna, mint a jelenlegi kormánykoalíció.

Az ország gazdasági állapotáért elsősorban nem az Antall, de még nem az egykori Német-kormányt terheli a felelősség, hanem az őket megelőző Grósz- és Lázár-kormányokat.

folytatjuk

Kálna Tibor

Dr. Becker Pál képviselő Turán

Január 18-án este mintegy 50-60 fő részvételével került sor Dr. Becker Pál országgyűlési képviselő „beszámolójára”. A meleghangú üdvözlések után a polgármester felkérte a jelenlévőket, hogy „beszámoló” helyett kérdésekkel forduljanak a képviselő úrhoz.

Németh Zoltán tette fel az első, a jelenlévők leg többjét foglalkoztató kérdést:

— Hogyan lehetséges, hogy egy évvel ezelőtt a kamatadót alkotmányellenesnek ítélték és most más néven ugyan, de mégis bevezették? Most nem számít ez szerződésszegésnek? A szociálpolitikai kedvezményt miért nem módosítják?

A kérdés láthatóan nem lepte meg a képviselőt.

— Alapjában véve — mint magánember és az OTP adója — a jelenlévőkkel együtt úgy érzi, hogy nem egészen igazságos a dolog. A korábbi kamatadó alkotmányellenessége a bevezetés módjában volt. — A kamatadó azért volt alkotmányellenes, mert a szavazásnál nem volt meg az előírt 2/3-os többség. Időközben a Parlament ezt a törvényt módosította és így nem tekinthető alkotmányellenesnek a költségvetési törvénybe ágyazott kamatemelés.

Még mindig maradt a kétség, vajon hogyan lehet mégis egy aláírt szerződést egyoldalúan módosítani?

A képviselő a kérdést jogi és gazdasági oldalról próbálta megvilágítani.

— A polgári törvénykönyv szerint egyoldalúan is módosítható a szerződés, ha a körülményekben olyan jelentős változás áll be, ami a szerződéskötés idején még nem volt várható (vis major).

— Azt hiszem belátható, hogy ebben sok igazság van, hiszen a jelenlegi kamat tízszerese annak, amilyen a lakáshitelek kamata volt.

— Ha megmaradna a szerződésben rögzített kamatláb, akkor az inflációs nyereség egyértelműen az adós „bevétele” lenne és a kamatkülönbséget a költségve-

tésnek kellene finanszíroznia, esetleg az adóterhek növelésével.

— A gazdasági kérdés másik oldala, hogy a jelenleg építkezni szándékozók már lényegesen nehezebb helyzetben vannak (pályakezdők, magas építőanyag árak és kamatok) mint azok, akik már néhány évvel ezelőtt kedvezményes hitelből építkeztek. Az országgyűlés nem dönthetett másképp — bár ez az érintettek számára nagyon kellemetlen — de társadalmilag így mondható igazságosnak.

Ehhez kapcsolódott még Sára András kérdése a 3,5%-nál magasabb kamatozású kölcsönök előtörlesztéséről, hogy azzal miért nem foglalkozik az OTP?

A képviselő úr megígérte, hogy utána jár a dolognak.

Ugyancsak Sára András vetette fel, hogy ha lehetett emelni a kamatot, miért nem lehet a szociálpolitikai támogatást is megadni azoknak, akik azt az építési kölcsön igénybevételekor még nem kaphatták meg, illetve miért volt — és van — a város és falu közti hátrányos megkülönböztetés az utóbbi rovására (víz, villany, stb)?

A képviselő szerint egyre inkább megszűnőben van, a városi ember is közel annyit fizet már mindenért, mint a falusi.

Lukács Pál István felszólalása a földműves parasztság sorsához, ill. a Zsíros-féle indítvány parlamenti leszavazásához kapcsolódott. A képviselő úr e témával kapcsolatos szavazatait megindokolta.

Erdélyi Ágnes kérdése az oktatáspolitikai hiányosságról szólt. Az volt a válasz: — az oktatásügy nagyon fontos és jövőt alapozó kérdés, bizottságok foglalkoznak vele, de számos gazdasági kérdést kell még előtte megvitatni, róluk törvényt alkotni.

A következő rázós kérdést a pályakezdők elhelyezkedésével, ill. a munkanélküliséggel kapcsolatban tették fel.

A válasz egyáltalán nem volt biztató, tünik, ha a kormány komolyan gondolja a szerkezetátalakítást, akkor egy-két évig biztosan nőni fog a munkanélküliség. Ugyanis nem működhetnek az olyan üzemek, amelyek gazdaságtalanul termelnek. Fájdalmas lépés, de természetesen szociális oldalról biztosítani kell ezen embereknek a létminimumot.

A Szociális Bizottság részéről Lévainé kérdezett a szociális segély elosztásában rejlő fonákosságokról, a szociális otthonokban elhelyezett gondozottak vagyonának és tulajdonának sorsáról.

Ezen kívül néhány idősebb lakos régi sérelmeit mondta el, melyek egy részére a készülő kárpótlási és a földtörvény adhat választ. A képviselő úr válaszol, ha majd írásban megkapta a kérdéseket. Szóba került még az etnikai kisebbség helyzete és az útviszonyok. Ezek megoldása a helyi önkormányzat feladata.

Összességében az első „fogadónap” jól sikerült, ebben a képviselő úr és a helyiek véleménye — azt hiszem — megegyezik.

Sára Mihály

Nekrológ

Hiánytalan pontosságra törekedett mindenkor-mindenben. Fiatal tanítók bámulták munkakedvét, erejét, tehetségét, tevékeny életét. Mindegy, hogy anya, nagymama volt vagy feleség.

Tanyasi, falusi tanító volt, vagy a legfontosabb szakmai kérdésben foglalt állást — mint alsó tagozatos szakfelügyelő —: szent volt számára a vállalt feladat, szent volt a kötelesség.

Ezért volt példa.

Visy Györgyné — Tóth Julianna nyugdíjas pedagógus 1991. január 26-án hosszú szenvedés után meghalt.

Temetése 1991. február 4-én volt.

Emlékét nem felejtjük.

VIDEO - magnósok figyelem!

A turai „BARTÓK” VIDEO STUDIO községünk életéről, fontosabb eseményeiről folyamatosan készít felvételeket. Az összeállításokat „TURAI VIDEO MAGAZIN” címmel műsoros video kazettán megjelenteti.

Megtekintésre a Községi Könyvtárból lehet kölcsönözni.

Megjelent műsoros kazettáink tartalomjegyzéke:

1. Falumúzeum megnyitása * Megemlékezés népművészeinkről * Batyusbál * Képviselőjelöltek bemutatkozása * Ünnepi műsor március 15-én * Emlékmű avatás * Választás Turán március 25-én * Táncvizsga április 7-én.

2. Hétfégi telkek a „NESZÜRBEN” * Új üzletközpont a Zsámboki úton * Épül a Plébánia * Készülődés a Galgamenti Találkozóra * Kastélykérdés * Elsőáldozók Ünnepe * Az „Úr” napján (Ünnapi körmenet).

3. II. számú Óvoda évzáró műsora * I. számú Óvoda évzáró műsora * Angol-szakkör évzárója * Ballagás az iskolában * Pedagógusaink köszöntése.

4. Galgamenti Népművészeti Találkozó '90. Hévízgyörk — Egyházi kórusok, népdalkörök hangversenye Pünkösöd napján * Tura — Pályamunkák kiállítása, eredményhirdetés és népművelők találkozója * Kartal — népdalkörök találkozója * Galgamácsa — Gálaműsor.

5. Turai Cigány-bál 1990 augusztus 13-án * II. Országos Cigány-kongresszus és Cigány-bál 1990 augusztus 11-én.

6. Székely-est július 10-én * Képes beszámoló a Sport utcai útépitésről és világítás korszerűsítéséről a Tancsics útról * Turaiak és Székely vendégek augusztus 20-án a budapesti Szent István napi körmeneten * Képes beszámoló a járda építésről és a cigánytelepi útépitésről * II. számú Óvoda óvodásainak szüreti mulatsága '90. október 18-án * A népdalkör minősítő műsora a Pest megyei Művelődési Központ színpadán, Szentendrén * Az 50. és 25. esküvői jubileum ünnepén 1990. november 11-én.

7. Bemutatkozik a Vigyázókör * Választási nagygyűlések szeptember 21-én, 24-én, 25-én * A választás napján. Látogatás anyolc körzetben * Szavazatszámítás * Eredményhirdetés + riport * A polgármester esküdtetele * Az 1956-os forradalom és szabadságharc ünnepe Turán 1990. október 23-án este.

8. Fialat Hagyományörzők Találkozója Galgahévízen * Nyugdíjasok találkozója az Öregek Napján * Az önkormányzat első falugyűlése '90. december 21-én * Turai Karácsonyi Ajándékműsor 1990. december 23-án * Népdalkörünk karácsonyi műsora az érdi Termál Hotelben.

Előkészületben:

9. A turai hagyományörző albuma I. rész.

Kellemes időtöltést és jó szórakozást kíván a

Bartók Béla Művelődési Ház Video Studio-ja, Tura

Anyakönyvi hírek

1991. január hó

Születés — gépi adat még nem érkezett.

Házasságkötés

Kátai Sándor és Vidák Katalin
Nyerlucz Lőrinc és Kóta Mónika
Körműves László és Kollár Erika
Vidák Tamás és Bankó Dezmóna
Vidák Béla Bertalan és Rácz Melinda

Halálozás

Dusa Gáborné sz. Tóth-Gál Veronika
Gólya János
Györky Béláné sz. Eisner Ilona Emma
Győri Péter
Kerekes Józsefné sz. Molnár Mária
Lakó József
Sára István
Tellér Mihály
Tonhaizer Gábor
Tóth Jánosné sz. Gábor Mária
Tóth-Zsiga Istvánné sz. Lukács Mária

A turai könyvtárak nyitvatartása

Községi könyvtár (kb.: 25 000 kötet)

	Gyermekeknek	Felnőtteknek
Hétfő	13—17	13—18
Kedd	9—12 13—17	9—12 13—18
Szerda	nincs	kölcsönzés
Csütörtök	9—12 13—17	9—12 13—18
Péntek	13—17	13—18
Szombat	9—12	9—12
Könyvtárosok: Tóth Zs. Istvánné Fónagy Attiláné		

Iskolai könyvtár (kb. 6 000 kötet):

Hétfő	7,30—11,30	12,30—14,30
Kedd	7,30—11,30	12,30—14,30
Szerda	7,30—11,30	12,30—14,30
Csütörtök	7,30—11,30	11,30—14,30 12,30—15,30 11,30—14,30
Péntek	7,30—11,30	
Szombat	7,30—11,30	
Könyvtáros: Szarvas László		

Plébánia könyvtár (kb.: 2 000 kötet):

Vasárnap 9—10,30

Könyvtárosok: Szilágyi Zoltán
Tóth Zs. Andrea
Gyenes Zsolt